

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

A 496-A SESIUNE PLENARĂ A CESE, DIN 26 ȘI 27 FEBRUARIE 2014

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește o declarație standard privind TVA

[COM(2013) 721 final – 2013/0343(CNS)]

(2014/C 214/04)

Raportor: **dl Viliam PÁLENÍK**

La 8 noiembrie 2013, în conformitate cu articolul 113 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată în ceea ce privește o declarație standard privind TVA

COM(2013) 721 final – 2013/0343 (CNS).

Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 13 februarie 2014.

În cea de-a 496-a sesiune plenară, care a avut loc la 26 și 27 februarie 2014 (ședința din 26 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 130 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 5 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE salută introducerea unei declarații standard privind TVA. Este un instrument nou, care, dacă este bine pus în aplicare, ar putea reduce birocrăția pentru întreprinderile din UE, permițând astfel exploatarea potențialului pieței unice și îmbunătățirea eficienței colectării impozitelor și a luptei împotriva evaziunii fiscale. Totodată, Comitetul solicită Comisiei să își continue eforturile legate de punerea în aplicare.

1.2 CESE sprijină standardizarea maximă a modului și a formei în care se poate depune o declarație standard privind TVA, care va avea drept rezultat reducerea birocrăției, în special pentru întreprinderile care operează la nivel internațional, făcându-le astfel mai competitive. Prevenirea denaturării concurenței va împiedica, de asemenea, pierderea locurilor de muncă. Cu toate acestea, această propunere constituie doar un prim mic pas în abordarea multiplelor diferențe dintre statele membre în ceea ce privește regulile și formalitățile referitoare la TVA. Costurile și beneficiile modificării sistemului de raportare în materie de TVA (și a procedurilor interne) pentru întreprinderi – mai ales pentru IMM-uri – trebuie bine analizate.

1.3 CESE amintește propunerea anunțată de Comisie în programul său de lucru pe 2014 intitulată „Către un sistem TVA definitiv” și subliniază că multiplele diferențe dintre statele membre în ceea ce privește regulile și formalitățile referitoare la TVA se datorează diferitelor posibilități prevăzute în Directiva privind TVA-ul. CESE salută propunerea prezentată, care constituie un prim și foarte necesar pas în direcția eficientizării luptei împotriva evaziunii și fraudei fiscale și a reducerii birocrăției implicate de aplicarea directivei. În cadrul lucrărilor referitoare la realizarea unui sistem TVA definitiv, trebuie să se țină seama de impactul asupra sistemelor de raportare și de schimbările de la nivelul procedurilor interne (crearea unor costuri suplimentare pentru întreprinderi și autorități).

1.4 CESE sprijină inițiativa Comisiei în ceea ce privește stabilirea detaliilor tehnice, a procedurilor și a definițiilor, precum și metodele de depunere electronică a declarațiilor standard privind TVA. Este preocupat însă de încercarea de a utiliza procedura de comitologie și pentru stabilirea principiilor referitoare la realizarea de corecturi la declarație. Propune, prin urmare, ca detaliile acestei operații să fie stabilite în versiunea finală a directivei.

1.5 CESE solicită Comisiei să explice mai clar anumite aspecte ale propunerii, în special posibilitatea ca statele membre să colecteze plăți intermediare ale TVA-ului, extinzând totodată termenul de depunere a declarației de TVA la un trimestru pentru microîntreprinderile cu o cifră de afaceri sub 2 000 000 EUR, precum și reducerea capacităților administrative necesare pe care aceasta o va implica pentru administrațiile fiscale ale statelor membre.

1.6 CESE susține principiul „o singură dată”, prin care s-ar asigura că întreprinderile furnizează anumite informații autorităților naționale doar o singură dată. Datele ar trebui colectate într-un mod care să le permită autorităților naționale să le utilizeze atât pentru control (prevenirea evaziunii și fraudei fiscale), cât și în scopuri statistice. Astfel, s-ar evita impunerea unei duble obligații asupra întreprinderilor de a completa formulare și declarații privind TVA diferite.

1.7 CESE recomandă mai buna aplicare de către statele membre a mecanismelor care contribuie la îmbunătățirea funcționării mediului de afaceri, în special în ceea ce privește obligativitatea plății taxei abia după ce factura a fost plătită de către achizitor, evitându-se astfel o situație în care întreprinderile cinstite ar împrumuta efectiv statul, precum și menținerea unor termene adecvate pentru restituirea deducerilor excesive de TVA. În opinia CESE, introducerea unor astfel de mecanisme nu trebuie să genereze o birocrație suplimentară.

1.8 CESE consideră că este absolut importantă și inițierea de către Comisie a standardizării efective a calendarelor și termenelor pentru întreaga gamă de plăți care au legătură cu TVA (tranșe, plata taxei, restituirea sumelor plătite în plus) și pentru corecturile efectuate pe declarațiile privind taxa, astfel încât să fie îndeplinite integral obiectivele propunerii.

2. Context

2.1 Reducerea birocrației, în special în beneficiul IMM-urilor, este o chestiune importantă, înainte de toate pentru că le permite întreprinderilor să se concentreze pe derularea efectivă a afacerilor. CESE salută propunerea de directivă, care are drept scop promovarea competitivității internaționale a întreprinderilor din UE și îmbunătățirea funcționării pieței unice. Beneficiile pe care aceasta le-ar avea asupra operațiilor întreprinderilor se pot reflecta ulterior în câștiguri pentru colectarea taxelor, bugetele naționale și alte bugete din sectorul public, finanțarea pentru coeziunea socială, o mai bună accesibilitate a serviciilor publice și o administrație publică mai eficientă. Se așteaptă ca impactul său de ansamblu să fie benefic pentru cetățeanul de rând al Uniunii Europene, precum și pentru IMM-uri.

2.2 Așa cum se afirmă în propunerea Comisiei, taxa pe valoarea adăugată (TVA) furnizează în medie aproximativ 21 % din veniturile fiscale naționale, reprezentând astfel o sursă importantă de venituri pentru bugetele statelor membre. Cu toate acestea, Comisia estimează că aproximativ 12 % din încasările potențiale de TVA rămân necollectate în fiecare an. Este, prin urmare, esențial ca UE și statele sale membre să încerce să eficientizeze colectarea TVA și combaterea fraudei și a evaziunii fiscale, sprijinind totodată orice inițiativă care contribuie la menținerea locurilor de muncă.

2.3 Dacă este pusă în aplicare în mod adecvat, această propunere de directivă, care urmărește introducerea unei declarații standard privind TVA, ar putea îmbunătăți eficiența colectării taxelor și a combaterii fraudei fiscale. Poate, de asemenea, contribui la abordarea dificultăților cu care se confruntă întreprinderile care exportă în interiorul pieței unice a UE.

2.4 În prezent, armonizarea declarațiilor privind TVA este minimă, iar statele membre țin seama de particularitățile proprii atunci când decid ce trebuie inclus în aceste declarații. Din cauza modului în care este configurat în prezent sistemul de declarații privind TVA, întreprinderile care operează la nivel internațional trebuie să suporte costuri suplimentare din cauza birocrației complicate și a formularelor de declarație în diferite limbi. CESE sprijină armonizarea maximă a modului în care sunt completate declarațiile privind TVA.

2.5 Scopul actualei propuneri este de a introduce o declarație standard privind TVA pentru a le facilita tuturor întreprinderilor derularea afacerilor și a reduce birocrația. Întreprinderile și-au exprimat susținerea față de această idee, iar IMM-urile solicită să nu trebuiască să completeze declarații atât de des. Conform estimărilor PwC⁽¹⁾, economiile nete ale UE-27 care ar rezulta din reducerea birocrației și introducerea unei declarații standard obligatorii privind TVA pentru toate statele membre s-ar cifra la 17,2 miliarde EUR.

(¹) PwC (2013): *Study on the feasibility and impact of a common EU standard VAT return* (Studiu privind fezabilitatea și impactul unei declarații standard privind TVA comune la nivelul UE).

2.6 În timp ce armonizarea declarațiilor privind TVA ar însemna economii pentru întreprinderi, pentru administrațiile fiscale naționale ar implica o investiție unică suplimentară. Conform studiului PwC (2013), cheltuielile administrațiilor fiscale pentru echipamentele IT necesare pentru punerea în aplicare a declarației standard privind TVA s-ar situa între 800 de milioane și 1 miliard EUR. Pe termen mediu și lung, aceste cheltuieli vor fi compensate de creșterea eficienței colectării taxelor și a combaterii fraudei și evaziunii fiscale. Totodată, ar trebui subliniat că punerea în aplicare a propunerii va implica, de asemenea, costuri inevitabile pentru contribuabili (schimbarea software-ului de contabilitate).

3. Observații generale

3.1 CESE salută propunerea de directivă a Consiliului privind introducerea unei declarații standard privind TVA. Aceasta ar îmbunătăți mediul de afaceri pe piața unică a UE prin reducerea birocrăției și simplificarea completării declarațiilor privind TVA în diferite țări. Existența unui formular unic pentru declarația privind TVA în toate statele membre le va facilita persoanelor impozabile derularea de operațiuni pe mai multe piețe și va ajuta piața unică să devină mai competitivă.

3.2 CESE consideră că acesta este un demers corect care trebuie întreprins pentru a preveni denaturarea concurenței, pentru a contribui la menținerea locurilor de muncă și pentru a îmbunătăți mecanismele de control atunci când administrațiile fiscale fac schimb de informații între ele și cu întreprinderile. Introducerea unei declarații standard privind TVA va face acest obiectiv realizabil. Solicitarea de informații suplimentare – în afara celor prevăzute în propunere – ar trebui să fie permisă doar atunci când informațiile solicitate sunt esențiale pentru controlul fiscal și combaterea evaziunii și fraudei fiscale.

3.3 Trebuie spus că modificarea propusă reprezintă o schimbare complexă, care nu va afecta doar contribuabilii, ci și administrațiile fiscale din toate statele membre și va necesita o schimbare în conținutul și forma declarațiilor lor actuale privind TVA, în special în ceea ce privește depunerea declarațiilor online. CESE dorește să scoată în evidență în mod special propunerea „Către un sistem TVA definitiv” și atrage atenția Comisiei că obiectivele acesteia ar trebui preluate, în special la punerea în aplicare a prezentei propuneri, astfel încât aspectele referitoare la declarația unică privind TVA să nu trebuiască modificate radical.

3.4 CESE subliniază că, dacă se delegă Comisiei competența de a stabili detaliile tehnice, în anumite cazuri pot exista dificultăți în ceea ce privește integrarea declarației standard privind TVA în sistemele administrațiilor fiscale, întrucât sistemele utilizate pentru colectarea și prelucrarea declarațiilor privind TVA sunt diferite. CESE sprijină acele părți din articolul 255a propus în directiva Comisiei care prevăd transferul următoarelor competențe către Comisie: stabilirea detaliilor tehnice [litera (a)], stabilirea definițiilor și a procedurilor [litera (b)] și metodele electronice de securitate [litera (d)]. CESE atrage atenția asupra posibilității de a utiliza măsuri nelegislative, cum ar fi o abordare voluntară sau exemple de bune practici, în vederea îndeplinirii obiectivelor propunerii. Dacă se conferă competențe Comisiei, CESE ar dori să fie consultat la redactarea detaliilor articolului 255a, astfel încât să poată lua poziție.

3.5 O declarație standard privind TVA le va permite statelor membre să schimbe rapid informații și poate fi benefică pentru reducerea fraudei. Poate, de asemenea, contribui la eficientizarea colectării taxelor și a consolidării bugetului.

3.6 CESE salută depunerea declarației prin mijloace electronice, însă evidențiază posibilitatea unor complicații pentru anumite state membre în ceea ce privește simplificarea colectării și prelucrarea datelor din declarațiile privind TVA și din declarația standard propusă privind TVA. Aceasta poate duce, de asemenea, la creșterea costurilor pentru unele întreprinderi și, prin urmare, acestea ar trebui să aibă opțiunea de a completa o declarație pe hârtie, cu condiția ca astfel să nu se îngreuneze prevenirea evaziunii și fraudei fiscale.

4. Observații specifice

4.1 Întreprinderile cu o cifră de afaceri sub 2 000 000 EUR sau echivalentul acesteia în moneda națională sunt eligibile pentru a depune declarații trimestriale. CESE consideră că acest prag este prea ridicat pentru anumite state membre și propune să se prevadă posibilitatea reducerii sale, astfel încât statele membre să poată ține seama de caracterul specific al mediului de afaceri. În ceea ce privește modificările propuse la articolul 206, autorizarea declarațiilor trimestriale ar putea dăuna fluxurilor de numerar la bugetele sectorului public în anumite state membre. Din acest motiv, CESE sugerează Comisiei să rețină opțiunea utilizării plății în tranșe a TVA pentru a compensa potențiala nerealizare a veniturilor preconizate din TVA cauzată de prelungirea perioadei de plată a taxei pentru un număr mare de contribuabili.

4.2 CESE se pronunță în favoarea standardizării datelor de bază în declarații și salută adăugarea la datele și informațiile existente a unei căsuțe pentru deducerea taxei. Comitetul salută eforturile Comisiei de a evita sarcinile birocratice suplimentare generate de punerea în aplicare a propunerii prin aplicarea doar a părții obligatorii a declarației standard privind TVA (conform articolului 250). CESE solicită Comisiei să oblige statele membre să permită completarea declarației standard privind TVA în oricare dintre limbile oficiale ale UE, pentru a reduce birocrăția.

4.3 CESE își exprimă sprijinul față de introducerea unei declarații standard privind TVA, care ar urma să aibă aceeași formă standard pentru toate statele membre. Din acest motiv, CESE propune ca declarația standard privind TVA să aibă două părți și ca statele membre să decidă dacă să utilizeze doar partea obligatorie în conformitate cu articolul 250 din propunerea de directivă sau să solicite și completarea datelor selectate în conformitate cu articolul 251. În același timp, este esențial să se permită administrațiilor fiscale să solicite informații suplimentare în cazurile în care aceste informații vor contribui la combaterea mai eficientă a evaziunii și fraudei fiscale. Posibilitatea solicitării unor informații suplimentare în decursul unei perioade limitate specificate în prealabil se va baza pe o cerere înaintă comitetului înființat în acest scop din cadrul Comisiei. CESE este de părere că aceste informații ar trebui să constituie o parte suplimentară a declarației standard privind TVA, astfel încât partea obligatorie (articolul 250) și partea opțională (articolul 251) să aibă o formă standard chiar dacă se aplică o derogare în ceea ce privește informațiile suplimentare solicitate persoanelor impozabile.

4.4 CESE salută propunerea de reducere a birocrăției pentru întreprinderi prin eliminarea obligației de a furniza informații fiscale de două ori, care rezultă din abrogarea articolului 261 al directivei. CESE solicită Comisiei să difuzeze exemple de bune practici pentru a încuraja statele membre să colecteze și să facă schimb de informații în mod eficient.

4.5 La punerea în aplicare a directivei modificate privind declarația standard privind TVA în forma sa finală, contribuabilii trebuie să aibă timp suficient să se informeze despre noul formular al declarației și să se familiarizeze cu acesta. CESE consideră că declarația standard privind TVA este o chestiune importantă și că, prin urmare, este imperios necesar să se găsească un echilibru între calitatea formei finale a directivei și rapiditatea cu care este aceasta pusă în aplicare. Ținând cont de observațiile de mai sus, Comitetul ar saluta un termen mai ambițios de punere în aplicare. În același timp, Comitetul solicită administrațiilor fiscale din statele membre să ofere contribuabililor tot sprijinul posibil pentru a se familiariza cu diversele elemente ale directivei, de exemplu oferind cursuri online de pregătire.

4.6 Trebuie subliniat că există o serie de prevederi legale în vigoare în statele membre (termene, reguli etc.) pentru restituirea TVA de care prezenta propunere nu ține suficient seama. Propunerea de directivă nu reușește să reflecte clar nici faptul că 1) statele membre au sisteme – legate de structura declarației privind TVA – pentru analizarea riscurilor, selecționarea întreprinderilor pentru control fiscal și descoperirea fraudei fiscale și 2) structura declarațiilor naționale privind TVA este adaptată circumstanțelor naționale. CESE solicită Comisiei să explice cât se poate de clar statelor membre că ar trebui să facă toate eforturile posibile pentru a îmbunătăți colectarea și schimbul de informații între autoritățile naționale (autorități vamale, institute de statistică etc.).

4.7 CESE susține principiul „o singură dată”, care ar garanta că întreprinderile furnizează aceleași informații doar o singură dată. În cazuri individuale justificate se pot colecta date detaliate, astfel încât să se poată realiza controalele esențiale pentru combaterea evaziunii și fraudei fiscale. Propunerea autorizează solicitarea de informații care vor permite derularea controalelor în cele mai bune condiții posibil. Ar trebui, de asemenea, să fie posibil să se utilizeze în informațiile furnizate scopuri statistice, eliberând astfel întreprinderile de obligația de a furniza aceleași informații mai multor organe, în diferite documente și formate.

4.8 În opinia CESE, pentru a îmbunătăți funcționarea pieței unice a UE, administrațiile fiscale ar trebui să restituie TVA la intervale de timp adecvate și să mențină totodată lupta împotriva evaziunii și fraudei fiscale la un nivel adecvat. Un rezultat similar s-ar putea obține în cazul IMM-urilor prin aplicarea mai eficientă a regulii care prevede că taxa devine exigibilă doar după ce a fost plătită factura. Astfel s-ar preveni situația nedorită în care întreprinderile care au fost victimele fraudei împrumută statul. Prin urmare, CESE solicită Comisiei să recomande statelor membre să aplice această regulă, care ar contribui la crearea unui mediu de afaceri transparent.

4.9 Prezenta propunere de directivă prevede delegarea către Comisie a competențelor de punere în aplicare în ceea ce privește corectarea declarațiilor privind TVA. Propunerea conferă totodată statelor membre dreptul să permită corectarea declarației standard privind TVA și să stabilească termene pentru realizarea acestor corecturi. Întrucât, în opinia CESE, impactul comitologiei asupra anumitor state membre este neclar în acest context, toate aspectele legate de corectarea declarației standard privind TVA ar trebui stabilite în propunerea de directivă însăși, iar aplicarea lor ar trebui să țină de competențele fiecărui stat membru în parte. În același timp, CESE solicită să participe activ la elaborarea actelor de punere în aplicare care au legătură cu directiva examinată.

Bruxelles, 26 februarie 2014

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE
